איתיביה אביי א] קרבן יחיד שנתערב בקרבן יחיד, וקרבן ציבור שנתערב בקרבן ציבור, וקרבן יחיד וקרבן ציבור שנתערבו זה בזה, נותן ד' מתנות מכל אחד ואחד, ואם נתן מתנה מכל אחד יצא, ואם נתן ב] ארבע מכולן יצא, במה דברים אמורים שנתערבו חיין אבל נתערבו שחוטין נותן ארבע מתנות מכולן, ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא, רבי אומר רואין את המתנה: אם יש בה כדי לזה וכדי לזה כשרה ואם לאו פסולה. קתני יחיד דומיא דציבור מה ציבור גברי אף יחיד גברי ג] אמר רבא ותסברא הא מתרצתא, היא דקתני במה דברים אמורים כשנתערבו חיין אבל נתערבו שחוטין, למה לי חיים מה לי שחוטין! אלא הכי קאמר בד"א שנתערבו שחוטין כעין חיים בכוסות אבל בבולל נותן ד' מתנות לכולן ואם נתן מתנה אחת ד] לכולן יצא רבי אומר רואין את המתנה: אם יש בה כדי לזה וכדי לזה כשרה ואם לאו פסולה. ומי אית ליה לרבי האי סברא והא תניא אמר רבי: לדברי ר"א

הזאה

קרבן יחיד שנתערב כו' · בכולהו גרסינן קרבן: **קרבן יחיד בקרבן ציבור** · כגון שעיר נשיא בשעיר הרגלים או עולה בעולה: **הכי גרסינן ואם נתן מתנה מכל אחד יצא** · כדאמרן בפרק בית שמאי (לעיל דף לו:) כל הניתנין על המזבח החיצון שנתנן במתנה אחת כיפר: **ארבע מתנות** · שתים מתנות שהן ארבע קאמר: **בד"א** · דבעינן ארבע מתנות מכל אחד לכתחילה: **אבל נתערבו שחוטין** · שנבלל דמם בכוס אחד נותן ד' מתנות מכולם יחד שהרי יש כאן משניהם דסבר יש בילה: **אף יחיד גברי** · ואע"ג דבעי סמיכה ומדציבור לא מצי לאותביה שאין סמיכה בציבור אלא בחטאות הפנימיו' והכא בפנימיות לא קמיירי מדקתני ה] ארבע מתנות: **ותסברא הא מתרצתא היא** · והאי חיין דוקא הוא ואנתערבו קודם סמיכה ו] (קאי) הא קתני אבל שחוטין לא בעי ד' מכל אחד לכתחילה ז] (ובשחוטין נמי משכחת לה דבעיא כגון שנתערבו כוסות בכוסות ואין ידוע איזהו של זה ואיזהו של זה ולא נבללו הדמים בכוס אחד: **אלא** · האי חיין לאו דוקא והכי קאמר בד"א דצריך ארבע מתנות מכל אחד לכתחילה: **שנתערבו שחוטין** · כוסות בכוסות דהוו כעין חיין דכל חד לחודיה קאי: **אבל בבולל** · שני הדמים לתוך כוס אחד נותן ארבע מתנות לכולן והשתא ליכא לאותובי סמיכה דהא לאחר שחיטה וסמיכה נתערבו אבל קודם סמיכה ח] (*לא ירצו) לדברי (הכל): **רבי אליעזר** · לגבי מי חטאת קאי ומייתינן לה לקמן בפירקין (דף פ:) צלוחית של מי חטאת המוקדשין שנפל לתוכן מים אחרים כל שהוא רבי אליעזר אומר יזה שתי הזאות ולקמן מפרש מילתיה וקאמר רבי לדברי רבי אליעזר הזאה אינה צריכה שיעור אגבא דגברא דאי צריכה שיעור נהי נמי דיש בילה ומכוין עלה דודאי יש *בכל (ל) הזאה מן המים הכשרים ומצטרפין מה שבראשונה ומה שבשניה מי יימר ט] (דמליא) שיעורא הזאה:

ויש לומר דהכא נמי כיון שיש לו תקנה ברעיה אין לעשות בלא סמיכה דכי האי גוונא מפלגינן נמי לקמן (דף עו:) גבי אשם משום דאית ליה תקנה ברעיה והשתא לא צריכא בההיא דגיטין לטעמא דפרישית דהתם נמי כיון י] דאפשר לקיים מצות סמיכה שיביאנו הוא עצמו אין לו לעשות בלא סמיכה ומיהו קשה מההיא דפסחים פרק האשה (דף פח:) חמשה שנתערבו יא] [עורות] פסחיהן [ונמצא יבלת באחד מהן] דפטורין מלעשות פסח שני אע"פ שהיו יכולין להביא יב] במותר הפסח ולא יעשו סמיכה אפילו הכי פטורין משום דפסח לא בעי סמיכה ומותר הפסח בעי סמיכה ומאי קפידא איכא אם לא יעשו סמיכה הא ערל וטמא משלחין קרבנותיהן וי"ל כיון שהוא ספק דשמא פטור הוא מלעשות פסח לא עשו לו חכמים תקנה כיון דאי אפשר לתקן אם לא יעבור מצות סמיכה מיהו תימה מ"ש מהא דתנן בכריתות בפ' דם שחיטה (דף כג.) ושניהם מביאין חטאת אחת אלמא מייתי קרבן בלא סמיכה כדי ליפטור את עצמו ובנזיר פ' שני נזירים (דף נז:) שמביאין קרבן בתנאי וי"ל דאע"פ שתיקנו חכמים שיביא קרבן מספק בלא סמיכה כדי לפטור מ"מ קרבן אחר שהוא מחוייב סמיכה ודאי כגון מותר הפסח לא התירו לו חכמים להביאו בלא סמיכה כדי לפטור את עצמו ואם תאמר והא דתנן במסכת שקלים ומייתי לה בפרק האיש מקדש (קדושין דף נה.) בהמה שנמצאת בין ירושלים למגדל עדר זכרים עולות נקבות זבחי שלמים והתם הא בעי סמיכה וכ"ת כשמצאום הבעלים ויכולין לסמוך דלא משמע הכי דתניא התם בראשונה היו ממשכנים מוצאיה להביא נסכיה כו' ויש לומר דשאני התם דאין להם תקנה אחרת לאותן קרבנות אלא שיקרבו בלא סמיכה וטוב להקריב בלא סמיכה ממה שנאמר ימותו וכן י"ל ביורש שמקריב קרבן אביו אע"פ שאינו סומך ולא אמרינן הא בעי סמיכה וא"ת הא דאמרינן לקמן (דף עו:) למחר מביא אשמו ולוגו עמו ואותו אשם טעון סמיכה והאיך סמיכה על כרחין היינו בהקפת יד ולא בסמיכה גמורה למ"ד סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא והיכי עביד בלא סמיכה הא בעי סמיכה ובגברא איירי כדמוכח בתוספתא וי"ל דתקוני גברא שאני כדקאמר נמי התם עלה דההיא והא דאמר פ"ג דמועד קטן (דף טו:) דאבל אינו משלח קרבנותיו משום דכתיב שלמים כשהוא שלם ולא כשהוא חסר אבל אי לאו קרא היה משלח איכא לאוקמא בעוף או בקרבן נשים וכן הא דבעי התם מנודה מהו שישלח קרבנותיו והא דקאמר ת"ש כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר מנודים היו ושלחו קרבנותיהם היינו תמידין שבכל יום ואם תאמר הא דתנן בפרק בתרא דמנחות (דף קז:) פירשתי יג] *בן בקר ואיני יודע מה פירשתי מביא פר ועגל וקאמר בגמרא גבי שפה לנדבה דאחד מהם לפר [ואחד] לעגל והיכי עביד הכי הא בעי סמיכה וי"ל דהתם בקין למזבח איירי שהיא נדבת ציבור ולא בעי סמיכה ומיהו קשה מההיא דכל המנחות באות מצה (מנחות דף סב.) דאמר השולח קרבנותיו ממדינת הים כהן מניף על ידו והיכי עביד הכי והא בעי סמיכה יד] ומדקתני מניף משמע דאיירי בשלמים ובקרבן נשים ליכא לאוקמה דהא תנא ליה רישא והאשה כהן מניף על ידה ודוחק להעמידה בקרבן ערל וטמא והנך קושיות שהקשיתי אינם לפי טעם ראשון שפירשתי לפי שלא תקנו על הסמיכה אלא משום שיש עדיין צד אחר דשמא אינו קיים וזה לא שייך אלא בחטאת דאם מתו בעליה למיתה אזלא אבל בשאר קרבנות לא אבל לפי טעם אחרון שפירשתי דכל היכא שיכול לתקן הדבר ולקיים מצות סמיכה אין לו לעשות בלא סמיכה קשה וי"ל דאיירי ביורש כרבי יהודה דאמר יורש אינו סומך והכא דלא משני ביורש משום דדומיא דחטאת קתני כדפרישית וכן בגיטין (דף כח.) השולח חטאתו קתני ויש לתמוה ערל וטמא *מ"ש משלחין קרבנותיהם הא אפשר לערל עד שימול ולטמא עד אשר יטהר ויעשו סמיכה ונראה לומר דאותם שאין להם תקנה איירי כגון ערל שמתו אחיו מחמת מילה דא"א למולו בשום ענין וטמא כגון זב ומצורע דאין רפואתן תלויה בעצמן אי נמי בקרבן הקבוע להם זמן כגון עולת ראיה וחגיגה טו] (כגון) שהיה עובר עליהם בבל תאחר וא"ת נהי דסמיכה לא מעכבא מ"מ ערל וטמא שאין יכולין לסמוך נימא כל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו. וכן בההיא דשקלים ודכריתות ודנזיר דכל הני נמי דאין יכולין לסמוך מטעם ספק חשיב שפיר אין ראוין לבילה כדאשכחן בפ' המוכר את הספינה (ב"ב פא:) גבי ביכורים וי"ל דנפקא לן מהא דאמרינן בפ"ג דמועד קטן (דף טז:) וביום בואו אל הקדש אל החצר הפנימית לשרת בקודש יקריב חטאתו זו עשירית האיפה שהכהן מביא בשעה טז] שבא תחילה לעבוד ודרים התם רבי שמעון בבואו יקריב בזמן שראוי לביאה ראוי להקרבה בזמן שאינו ראוי לביאה אינו ראוי להקרבה כגון טמא מת ומצורע משמע דוקא עשירית האיפה אבל שאר קרבנות משלח מיהו אין כל כך ראיה מזה דדלמא הא דמשלח שאר קרבנות היינו בהני דלא בעו סמיכה דומיא דעשירית האיפה ויש לדקדק מהא דדרשינן *בת"כ מזובו ולא מנגעו שמע מינה דטמא משלח קרבנותיו דבהבאת קרבן איירי ועוד יש לדקדק מדממעטינן בפ"ק דחגיגה (דף ד:) טמא מראיה מדכתיב והבאתם שמה כל שישנו בביאה ישנו בהבאה ש"מ דשאר קרבנות משלח ולא חיישינן *לענין סמיכה בראוי לסמיכה ומיהו למ"ד בפ' כל הפסולין (לעיל דף לג.) דטמא בר סמיכה דאפשר דמעייל ידיה וסמיך לא מצי יז] למידק מהני קראי היכא דלא אפשר לסמוך שלא תהא סמיכה מעכבת מטעם דאינו ראוי לבילה וטמא י"ל דלמאן דאית ליה ביאה במקצת לא שמה ביאה קא סבר כל הסומך ראשו ורובו הוא מכניס הי נמי אית ליה דמרחק לפנים ומאן דס"ל דלא בעינן ראשו ורובו קא סבר ביאה במקצת שמה ביאה מיהו אכתי קשה אי תיכף לסמיכה שחיטה לאו דאורייתא א"כ *יכולה לסמוך אבראי ויש לומר דבפרק כל הפסולין (שם לג:) מסקינן דתיכף לסמיכה שחיטה דאורייתא*:

ואם נתן ארבע מכולן יצא · *פירש בקונטרס מזה שנים ומזה שנים ותימה דבאחת מזה ואחת מזה סגי ואין לומר דאתיא כבית שמאי (לעיל דף לו:) דאמרי ובחטאת שתי מתנות דהא קתני סיפא ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא ויש לומר דקאי על כל ארבע חטאות שנים של יחיד ושנים של ציבור ואיכא השתא ארבע כוסות והכי קאמר נתן ד' מתנות יצא דהיינו מתנה אחת מכל אחת ואחת:

הג"ה

שיטה מקובצת

א] קרבן · ס"א כתוב חטאת במקום קרבן חטאת יחיד שנתערב בחטאת צבור וא"ת הא חטאת יחיד נקבה וחטאת צבור זכר ותירץ בקונטרס דמשכחת לה שעיר נשיא בשעירי רגלים דשניהם זכרים: ב] ואם נתן ד' מתנות מכולן יצא · פ"ה שתי מתנות לכל אחת וקשה דא"כ הוא כב"ש דאמר לעיל כל הניתנים על מזבח החיצון שנתן במתנה אחת כיפר ובחטאת שתי מתנות ועוד דע"כ אתיא כב"ה מדמסיים ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא אלמא דבמתנה אחת כשרה אף החטאת כב"ה וי"ל דקאי אארבע מתנות דברייתא יחיד ביחיד וצבור בצבור ודוחק ולכן נראה דגרסינן אם נתן מתנה אחת מכל אחד יצא אי נמי אי נתן שנים מכולן יצא: ג] גברי · וה"ה דבלאו האי דיוקא מצי לאוכחי דהא לא מתוקם אלא בשעיר נשיא כדפירש בקונטרס לעיל: ד] אחת מכולן יצא אות ל' נמחק: ה] מדקתני ואם נתן מתנה אחת יצא ובפנימיות קיי"ל מתנה אחת מהן מעכבת הס"ד ומה"ד ותסברא: ו] קאמר הא: ז] לכתחילה הלא בשחוטין נמי: ח] סמיכה ירצו לדברי ותיבות לא ירצו ל"ש ונמחק: ט] יימר דאיכא שיעורא תיבת דמליא נמחק: י] כיון דיכול לקיים תיבת דאפשר ל"ש: יא] עורות פסחיהן ונמצא יבלת באחד מהן דפטורין: יב] להביא ולהתנות במותר: יג] פירשתי מן הבקר ואיני: יד] דמדקתני מניף: טו] חגיגת או כגון: טז] בשעה שמתחנך לעבודה ותיבות שבא תחילה ל"ש ונמחק: יז] למימר מהני תיבת למידק ל"ש:

נוסחאות רש"י כת"י

קרבן חטאת יחיד שנתערב בחטאת יחיד · בכולהו גרסינן חטאת בתוספתא חטאת יחיד וחטאת צבור שנתערבו כגון שעיר נשיא בשעירי רגלים: ואם נתן ארבע מכולן · מזה שנים ומזה שנים יצא דכל הניתנין על מזבח החיצון כו':

צ"ק

צ"ק

[לקמן פ.]

גי' הצ"ק לא יצא בג"נ וכס"ד ואח"כ מס"ד לדברי ר"א והשאר נמחק

נ"ל בכל

[נ"ל מן]

נ"ל מ"מ

צ"ק מ"ז

[עי' תוספות יבמות קד: ד"ה דאמר]

גי' צ"ק שיהיה ראוי לסמיכה

גירסת הצ"ק יכול כו'

ליתא בספרי רש"י שלפנינו [עי' בנוסחאות רש"י כת"י]

[ועי' כ"מ בגיטין פרק כל הגט דף כח: בתוספות ד"ה והא ובמהרש"א שם]